

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121207772
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121207772.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobkyne: M. O., G.. XX.XX.XXXX, K. J. XXX/XX, XXX XX Š. M., proti žalovanému: B. K., G.. XX.XX.XXXX, K. V. XXX/XXA, XXX XX Š. M., právne zastúpeného JUDr. Pavlom Birošom, advokátom, IČO: 52 772 527, so sídlom Bardejovská 44, 080 01 Prešov, o zrušenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č. k. 17C/2/2021-64 z 19. novembra 2021 takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie súdu prvej inštancie.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením zamietol návrh a nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov konania.

2. Výrok odôvodnil tým, že Okresný súd Prešov uznesením, sp. zn. 15C/40/2018 z 21. septembra 2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zákazu priblíženia sa k žalobkyne a k ich spoločným deťom na vzdialenosť 100 m, zamietol návrh o zákaze priblíženia sa v prevyšujúcej časti, uložil žalovanému povinnosť, aby dočasne nevstupoval do obydlija bytu J. XXX/XX, Š. M. a uložil žalobkyne povinnosť podať žalobu o zákaze priblíženia a vylúčenia žalovaného z bytu v lehote 30 dní od 21. septembra 2018. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. októbra 2018.

3. Žalovaný podaním doručeným súdu prvej inštancie 1. februára 2019 žiadal zmeniť, resp. zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, keďže od septembra 2018 mu je bránené v osobnom kontakte s maloletými deťmi, vo vzťahu ku ktorým podáva návrh na zmenu, resp. zrušenie tohto neodkladného opatrenia. Od októbra 2018 neúspešne žiada matku detí o umožnenie osobného styku s maloletými deťmi, hoci aj v prítomnosti tretej osoby či v špecializovanom zariadení a taktiež o umožnenie telefonického kontaktu s deťmi. Súd prvej inštancie uznesením z 2. mája 2019 zrušil I. výrok uznesenia Okresného súdu Prešov, č. k. 15C/40/2018-8 z 21. septembra 2018 v časti uloženého zákazu žalovanému priblížiť sa k maloletej V. K. a maloletej A. K., zamietol návrh na zmenu, resp. zrušenie neodkladného opatrenia v prevyšujúcej časti a nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov konania. Krajský súd v Prešove uznesením, sp. zn. 13Co/101/2019 z 12. septembra 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. septembra 2019 zmenil uznesenie tak, že uložil žalovanému zákaz priblížiť sa k žalobkyne, ako aj k spoločným deťom na vzdialenosť 100 m, s výnimkou účasti na nariadených úkonoch a pojednávaniach súdov, ako aj s výnimkou prípadného povoleného stretávania sa s maloletými deťmi pred orgánmi sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately a zároveň pred subjektmi sociálno-právnej ochrany detí, ktorým Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky udelilo akreditáciu, potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v prevyšujúcej časti a nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaný podaním doručeným súdu prvej inštancie 17. septembra 2021 pôvodne v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/45/2018 žiadal nariadené neodkladné opatrenie zrušiť. Žalovaný návrh na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že mimoriadne obmedzený režim stretávania sa s maloletými deťmi nastolený predmetným uznesením tak pretrváva už vyše dvadsať mesiacov, teda už nemožno hovoriť o počiatočnom štádiu, na ktoré je odkazované v predmetom uznesení. Dieťa má na starostlivosť zo strany rodičov právo a zároveň je ústavným právom rodičov zabezpečiť starostlivosť o deti a ich výchovu. Príslušná zákonná dikcia rodičovstvu priznáva výnimočné postavenie. Rodičovské právo starať sa o deti je prioritným právom, ako aj povinnosťou obidvoch rodičov, rovnako aj prioritným právom deti je, aby ich vychovávali a starali sa o ne ich rodičia. Aj keď si je vedomý, že nariadené neodkladné opatrenie je nevyhnutné rešpektovať a dodržiavať a ním uložené povinnosti je nevyhnutné dodržiavať, zároveň poukazuje na skutočnosť, že od jeho vydania uplynula značná doba, pričom podľa jeho názoru práve plynutím času bola vyvrátená dôvodnosť takéhoto opatrenia. Rovnako nepopiera ani skutočnosť, že vzťah medzi ním a žalobkyňou nie je ideálny, ale nebolo preukázané, že by z jeho strany dochádzalo k akémukoľvek konaniu, ktoré by malo vyvolávať obavu opodstatňujúcu neodkladnú úpravu pomerov. Práve nariadené neodkladné opatrenie vyvoláva v ich vzťahu istú mieru napätia, ktoré negatívne vplýva na obidve strany.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k návrhu žalovaného na zrušenie neodkladného opatrenia uviedla, že tento návrh považuje za nedôvodný, pretože stále prebieha konanie v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 5T/59/2021, v ktorej bol 10. augusta 2021 vydaný trestný rozkaz, ktorým bol žalovaný uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c) a písm. e) zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon (ďalej len „Trestný zákon“) a bol mu uložený peňažný trest vo výmere 200,- eur. Proti tomuto trestnému rozkazu podal odpor prokurátor, nakoľko ním uložený trest považoval vzhľadom na charakter trestného činu za neprimerane nízky. V tomto dôsledku bude v tejto veci vytyčený termín pojednávania, na ktorom budú vypočutí aj svedkovia, ktorých žalovaný kontaktoval telefonicky alebo prostredníctvom iných komunikačných prostriedkov a urážlivo sa vyjadroval k jej osobe. Súdu predkladá e-mailovú komunikáciu žalovaného z 12. marca 2021 adresovanú zamestnankyni Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj zamestnankyni Centra Návrat, v ktorej vyjadril svoju nenávisť voči nej a túžbu, aby nežila (aby dostala rakovinu a aby skapala v ťažkých bolestiach), ale aj e-mailovú komunikáciu, v ktorej žalovaný opakovane vyjadril svoj nenávisťný postoj k nej s prianím, aby nežila alebo ju oslovoval hrubo urážlivými slovami. V trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 5T/59/2021 bol vypracovaný znalecký posudok, v ktorom znalkyňa konštatovala, že vzhľadom na charakter a pokračovanie trestného činu v kombinácii s nekritičnosťou obvineného je potrebné podrobiť sa v ambulantnej forme psychiatrickej liečbe a doporučuje nariadenie jej ústavnej formy. Za predpokladu nerealizácie uvedeného druhu liečby je pobyt obvineného na slobode nebezpečný pre spoločnosť. Okrem toho v konaní vedenom pod sp. zn. 27P/135/2019 bol vypracovaný znalecký posudok, v ktorom znalec konštatoval, že u žalovaného je zistená polyformná porucha osobnosti a predpokladá jej paranoidný vývoj. Nejde o duševnú poruchu v zmysle psychózy, ale jedná sa o celoživotnú povahovú charakteristiku, ktorá výrazne sťažuje vlastné prežívanie života a je častým zdrojom konfliktov. V neposlednom rade je dôvodom jej obáv nepredvídateľné správanie sa žalovaného v súčasnosti, keď počas stretnutí s deťmi nariadených súdom deťom rozpráva nevhodné veci, a preto opakovane počas posledných mesiacov bolo niekoľkokrát nutné ukončenie stretnutia otca s maloletými. Od 16. júla 2021, kedy žalovaný napísal vyjadrenie adresované súdu a deťom povedal, že ich už nechce vidieť, kričal na deti, prečo chcú byť s ňou a citovo ich vydieral, stretávanie neprebieha.

6. Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo zistenia, že na základe návrhu žalovaného prebieha medzi stranami sporu pod sp. zn. 27P/135/2019 konanie o zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, v ktorom doposiaľ rozhodnuté nebolo, pričom termín pojednávania je nariadený na 30. novembra 2021. Krajský súd v Prešove uznesením, sp. zn. 24CoP/119/2020 z 24. septembra 2020 upravil styk žalovaného s maloletými deťmi tak, že žalovaný je oprávnený stretávať sa s nimi každú páru sobotu v čase od 9:00 hod. do 11:00 hod. v priestoroch občianskeho združenia Centrum Návrat v Prešove za asistencie pracovníka tohto združenia. Počnúc 27. novembrom 2020 je žalovaný oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý páry piatok kalendárneho roka v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. a každú páru sobotu od 9:00 hod. do 11:00 hod. rovnako v priestoroch občianskeho združenia Centrum Návrat. Podľa správy kolízneho opatrovníka z 13. októbra 2021 posledný asistovaný styk sa uskutočnil 16. júla 2021. Na tomto stretnutí žalovaný informoval maloleté deti, že sa už s nimi nebude stretávať, nezvláda to a nebude otcom tak, aby sa videli iba v

centre, lebo to nepovažuje za rodičovstvo. Na stretnutí matky, detí a pracovníka centra 17. júla 2021 bola pracovníkom centra maloletým podrobnejšie vysvetlená situácia, aby rozumeli rozhodnutiu otca. V prípade, ak by žalovaný svoje rozhodnutie zmenil bol v Centre Návrat 30. a 31. júla 2021 vytvorený priestor, avšak žalovaný sa na stretnutie nedostavil. Preto kolízny opatrovník navrhol, aby bolo súdom uložené výchovné opatrenie obom rodičom za účelom podrobena sa sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu, účelom ktorého malo byť zlepšenie vzájomných komunikačných schopností rodičov. Súčasťou spisu vedeného pod sp. zn. 27P/135/2019 bol aj znalecký posudok o duševnom stave žalovaného vypracovaný v rámci trestného konania, z ktorého vyplýva, že u žalovaného bola zistená trvalá vrodená abnormálna varianta vývoja osobnosti tzv. porucha osobnosti, konkrétne zmiešaný typ poruchy osobnosti. Ide o stav trvalý a v konkrétnom prípade sa prejavuje výraznou emočnou labilitou so zníženým prahom dráždivosti a vzťahovačnosťou zameranou na expartnerku. Tento typ osobnosti sa prejavuje tendenciami k dramatizovaniu, prehnanými emočnými prejavmi, ktoré sú však plytké a labilné, vrátane manipulatívneho správania sa. Znalčka z psychiatrického hľadiska vzhľadom na charakter a pokračovanie trestného činu v kombinácii s nekritičnosťou obvineného podrobil sa ambulantnej forme psychiatrickej liečby doporučuje nariadenie ústavnej formy psychiatrickej liečby. Po jej absolvovaní s pozitívnym efektom, kedy dôjde ku korekcii emočného náboja a sekundárne ku korekcii správania, sa dá predpokladať priaznivá prognóza. Za predpokladu nerealizácie uvedeného druhu liečby je pobyt obvineného na slobode nebezpečný pre spoločnosť. Podľa znaleckého posudku č. 82/2021 vypracovaného v konaní vedenom pod sp. zn. 27P/135/2019 je u žalovaného zistená polymorfná porucha osobnosti s reaktívnym paranoidným vývojom, v rámci ktorého je posudzovaný zahľtený vlastnými presvedčeniami. Nejde o duševnú poruchu v zmysle psychózy, ale o celoživotnú povahovú charakteristiku, ktorá výrazne sťažuje vlastné prežívanie života a je častým zdrojom konfliktov v domácom prostredí a okolí. V minulosti bola takáto porucha označovaná ako psychopatia. Psychopatie, že po určitom konaní budú nasledovať komplikácie, avšak vinu za svoje konanie racionalizuje a presúva na iných. Osobnostný vplyv žalovaného na maloleté deti možno označiť ako nestabilný. V období, keď je otec psychicky kompenzovaný, je jeho osobnostný vplyv pozitívny.

7. V nadväznosti na to súd prvej inštancie konštatoval, že neodkladné opatrenie vo vzťahu k žalobkyni bolo nariadené z dôvodu hrubého správania sa žalovaného, voči ktorému podala viackrát oznámenie o spáchaní priestupku. Súčasne bolo preukázané, že konanie žalovaného bolo útočné a ohrozovalo nielen žalobkyňu, ale aj ďalších členov jej rodiny. Z predloženým listinných dôkazov nesporne vyplýva, že u žalovaného pretrváva nevhodná forma písomnej komunikácie nielen so žalobkyňou, ale aj s tretími osobami, v ktorej vyjadruje svoj nenávisťný postoj k žalobkyni s túžbou, aby nežila (ochorela na rakovinu a skapala v ťažkých bolestiach). Žalovaný takisto pokračuje v písomnej komunikácii, v ktorej oslovuje žalobkyňu hrubými vulgarizmami. Aj zo spisu vedeného Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 5T/59/2021 vyplynulo, že žalovaný naďalej zasiela žalobkyni množstvo e-mailov, obsahom ktorých sú vyhrážky smrťou a aj keď sa jej priamo smrťou nevyhráža, vzbudzuje u nej obavu nielen o jej život, ale aj o zdravie a život ich maloletých detí. Zároveň zo znaleckých posudkov vypracovaných v rámci trestného konania a konania o zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti vyplýva, že aj keď žalovaný netrpí duševnou poruchou v zmysle psychózy, bola u neho zistená polymorfná porucha osobnosti s reaktívnym paranoidným vývojom. Znalčka v posudku vypracovanom v rámci trestného konania tiež konštatovala, že vzhľadom na charakter a pokračovanie trestného činu v kombinácii s nekritičnosťou obvineného je potrebné podrobiť sa v ambulantnej forme psychiatrickej liečbe a doporučuje nariadenie jej ústavnej formy. Za predpokladu nerealizácie uvedeného druhu liečby je pobyt obvineného na slobode nebezpečný pre spoločnosť.

8. Podľa názoru súdu prvej inštancie po oboznámení sa s vyššie uvedenými listinnými dôkazmi, nie je možné vylúčiť vzhľadom na charakterové vlastnosti žalovaného také konanie, ktoré by mohlo byť v rozpore so záujmami subjektov požívajúcich ochranu nariadeného neodkladného opatrenia. Naďalej nebolo ukončené konanie vo veci samej vedené pod sp. zn. 8C/45/2018, predmetom ktorého je posúdenie rovnakých skutočností ako pri nariadenom neodkladnom opatrení, ani konanie o návrhu žalovaného na zverenie detí do striedavej starostlivosti, vrátane úpravy styku, ktorý v súčasnosti prebieha formou asistovaného stretávania sa z dôvodu pretrvávajúcej problematickej vzájomnej komunikácie strán sporu s použitím osobných invektív a riešením vzájomných nedorozumení pri stretnutiach s maloletými deťmi.

9. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie návrh žalovaného na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/101/2019 z 12. septembra 2019 zamietol.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a s ohľadom na skutočnosť, že v tomto konaní bol žalovaný neúspešný a úspešnej žalobkyni trovy konania nevznikli, stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

11. Proti tomuto uzneseniu v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tento odvolací dôvod vzhliadol v závere prijatom súdom prvej inštancie, že trvanie neodkladného opatrenia je aj napriek uplynutiu značného časového intervalu a nepristúpeniu žiadneho dôvodu relevantné. Tvrdil, že s konštatovaním súdu prvej inštancie sa za žiadnych okolností nemožno stotožniť, pretože sa voči žalobkyni a maloletým deťom nikdy žiadneho násillia nedopustil a kategoricky takéto dôkazmi nepodložené tvrdenie súdu odmieta. Zároveň odvolávanie sa súdu na to, že dôvodom tak zásadného obmedzenia styku s deťmi majú byť jeho charakterové vlastnosti, podľa jeho názoru nemožno považovať za ústavné a zákonne konformné. Hoci nepopiera skutočnosť, že vzťah medzi ním a žalobkyňou nie je ideálny, nebolo preukázané, že by z jeho strany dochádzalo k akémukoľvek konaniu, ktoré by malo vyvolávať obavy opodstatňujúce neodkladnú úpravu pomerov. Podľa jeho názoru práve nariadené neodkladné opatrenie vyvoláva v ich vzťahu istú mieru napätia, čo žalobkyňa využíva vo svoj prospech a uvedomujúc si psychicky náročné znášanie odlúčenia od detí z jeho strany, stupňuje nervozitu, ktorá však vyústi maximálne do expresívnejšej komunikácie, nikdy nie do fyzických činov, resp. iného konania, ktoré by mohlo zakladať dôvodnosť obáv o život, resp. zdravie. V tomto smere, ale zdôrazňuje, že uvedomujúc si istú mieru nevhodnosti používania expresívnejších výrazov voči matke jeho maloletých detí, takéto konanie eliminuje. Avšak akákoľvek miera prípadnej nevhodnosti vyjadrení otca voči matke nemôže byť dôvodom pre zákaz styku s ich spoločnými deťmi. Zároveň podotkol, že Krajský súd v Prešove, v odôvodnení uznesenia, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, ktorého zrušenia sa teraz domáha, explicitne vyjadril dočasnosť tohto rozhodnutia. V súčasnosti od jeho vydania uplynula doba 27 mesiacov, počas ktorej sa nedopustil žiadneho konania, ktoré by potvrdilo dôvodnosť takéhoto opatrenia. To podľa jeho názoru zakladá potrebu progresívnej zmeny, ktorá by bola v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), v zmysle ktorých majú obaja rodičia právo na starostlivosť o deti a deti majú právo na starostlivosť zo strany rodičov. Mal za to, že trvanie obmedzenia v styku s deťmi je v značnom rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona o rodine, ako aj s účelom neodkladného opatrenia podľa CSP. V tejto súvislosti dal do pozornosti odvolacieho súdu nález Ústavného súdu Českej republiky sp zn. I.ÚS 266/10, podľa ktorého aby bolo určité riešenie vo všetkých aspektoch v záujme dieťaťa, je požadovaný stav takmer ideálny. To je však iluzórne. Úlohou rodičov by malo byť, aby sa svojim správaním k takémuto stavu aspoň približovali, teda aby rodičia upustili od svojich egoistických, mnohokrát dokonca „nízkych záujmov“ (napr. v podobe trýznenia druhého rodiča prostredníctvom dieťaťa). Každý rodič by si mal byť vedomý toho, že prioritou záujmu dieťaťa platí okrem iného preto, že dôsledky ignorovania záujmu dieťaťa sa v jeho sfére (v jeho živote, či už v súčasnosti, ale najmä v budúcnosti) prejavujú intenzívnejšie negatívne ako v živote rodiča ako človeka dospelého. Maloleté dieťa totiž nie je „hotová“ silná osobnosť a nie je schopné sa s uvedenou situáciou vypořiadat, takže často si nesie psychické traumy na celý život. Ústavný súd Českej republiky tiež vyhodnotil ako protiústavný postup súdov, keď zaujato rozhodovali v prospech matky, a to v náleze sp. zn. I.ÚS 238/05, kde konštatoval, že správanie otca a jeho snaha o čo možno najčastejší styk s maloletým dieťaťom nemôže byť použitá proti nemu. Je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Jeho správanie nemôže byť použité ako argument k obmedzeniu rozsahu jeho styku s maloletým dieťaťom. Navyše aj z tejto časti odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu je zrejmé, že súdy neprihliadali ani tak k záujmom dieťaťa, ale akcentovali predovšetkým záujem matky. Trval na tom, že napadnuté uznesenie je prekážkou v rozvoji vzťahu medzi ním a maloletými dcérami, keďže predstavuje neprekonateľnú bariéru, ktorá postupne deštruktívne vplýva na ich vzájomné vzťahy. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že vyhovie jeho návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/101/2019 z 12. septembra 2019 a prizná mu náhradu trov konania.

12. Následne žalovaný doručil súdu prvej inštancie podanie označené ako „Doplnenie dôkazov“, prílohami ktorého boli správa psychiatricky o jeho stave a vyjadrenie psychiatricky v súdnom konaní o úpravu rodičovských práv a povinností.

13. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa vyjadrila písomným podaním, v ktorom uviedla, že v tomto momente návrh žalovaného na zrušenie zákazu priblíženia považuje za nedôvodný a absolútne vylúčený, a to z dôvodu, že jeho nenávistné prejavy voči nej stále pretrvávajú a z troch znaleckých posudkov vyplýva, že žalovaný trpí psychopatiou, zmiešanou poruchou osobnosti a nenávisťnými prejavmi práve k jej osobe. Sama znalkyňa, ktorá bola prizvaná k prípadu nebezpečného prenasledovania mala z jeho správania počas jeho vyšetrenia strach a vo vypracovanom posudku konštatovala, že ak tento stav nebude kompenzovaný, je pre svoje okolie nebezpečný. Stále prebieha konanie v trestnej veci vedenej Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 5T/59/2021, v ktorom má byť nariadené pojednávanie, na ktorom majú byť vypočutí svedkovia, ktorých žalovaný telefonicky a prostredníctvom komunikačných prostriedkov kontaktoval, pričom sa urážlivo vyjadroval na jej osobu. Dokonca v e-maily odoslanom 12. marca 2021 jej, pani L. a pani M. napísal, „Modlite sa so mnou za jej smrť!“. Niekoľko e-mailov s podobným obsahom jej je doručovaných denne už roky. Okrem toho e-maily s takýmto obsahom žalovaný posielal aj množstvu inštitúcii, jej rodine, známym, advokátovi a zamestnancom školy, ktorú navštevuje ich dcéra. Keďže žalovaný začal prenasledovať psychologičku, ktorú navštívila ich staršia dcéra, s deťmi boli na vyšetreniach u M. P., ktorú žalovaný takisto prenasledoval a má zákaz priblíženia sa k nej. Rovnako žalovaný po oficiálnom predvolaní za účelom znaleckého vyšetrenia posielal urážlivé sms správy, ktoré boli preposlané vyšetrovateľovi, aj znalkyni, ktorá vypracovala znalecký posudok v trestnom konaní. V neposlednom rade je dôvodom jej obáv správanie žalovaného v súčasnosti, ktoré je nepredvídateľné a každé emočné rozpoloženie v ňom vzbudí známky agresivity. Počas stretnutí s deťmi nariadených súdom žalovaný deťom rozprával nevhodné veci, v dôsledku čoho pani M. musela stretnutia počas posledných mesiacov niekoľkokrát po pár minútach ukončiť, aby to deťom neublížilo. Od 16. júla 2021, kedy žalovaný napísal vyjadrenie adresované súdu a deťom povedal, že ich už nechce vidieť, kričal na deti, prečo chcú byť s ňou a citovo ich vydieral, stretávanie neprebíha. Žalovaný sa na deti vôbec nepýta, ale ona ho o deťom priebežne informuje a posielala mu fotky. Žalovaný má prístup do Edupage, kde môže sledovať prospech ich staršej dcéry. Na e-mail, ktorým ho informovala o deťoch a prílohou ktorého boli fotografie detí odpovedal 26. júla 2021 e-mailom: „Ja už deti nemám! J. B.“ Od žalovaného jej bol 2. septembra 2021 doručený e-mail, v ktorom napísal, „Ty suka, čo deti?“. Zdôrazňuje tiež, že vyjadrenie pani M. o tom, že pani M. navrhuje stretávanie už v bežnom živote, ktoré žalovaný prezentoval v návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia, je nepravdivé a vymyslené žalovaným, a preto bude veľmi rada, keď bude pani M. vypočutá. Na pojednávaní konanom 18. októbra 2021 žalovaný sudkyňu povedal, že on deti nechce, chce len, aby ich nemala ona. Na jej otázku počas jedného z vypočutí na polícii, prečo sa presťahoval do Prešova, odpovedal, že pôjde všade tam, kde je ona. Počas ich spolužitia v Prahe zažívali fyzické a hlavne psychické násilie zo strany žalovaného, dôkazom čoho je aj domáca ústava, ktorú napísal. Trestné oznámenie naňho zo strachu čo bude, keď sa to dozvie, nikdy nepodala. Od momentu presťahovania sa na Slovensko jej boli od žalovaného doručené tisíce nenávisťných e-mailov, ktoré by mohla zahodiť do spamu a neriešiť, keby tie isté správy žalovaný nešíril aj ďalším osobám, ktoré takýmto konaním obťažoval. V auguste 2019 ju telefonicky kontaktovala pracovníčka v štátnej správe, aby na pár dní nevychádzala z domu, nakoľko sa žalovaný vyhrážal jej likvidáciou. Počas stretnutí s deťmi v Centre Návrat, kedy mal možnosť hrať sa s deťmi, si deti natáčal a videá zverejňoval a stále zverejňuje na internete, a to aj napriek jej nesúhlasu a prosbe, aby ich stiahol. Aj na videách je vidieť jeho manipulatívne správanie k nim. B. P. jej 21. januára 2022 preposlal e-mail od žalovaného, ktorý je plný klamstiev a bludov a v ktorom ju verejne očierňuje, pričom nič z toho nie je pravda. Tento e-mail napísal ako reakciu na to, že súd v prípade zverenia detí vyžadoval potvrdenie o výške jej príjmov a výdavkov (všetko doložila) a žalovaný svoje príjmy a výdavky dlhodobo súdu odmieta predložiť, pre čo už bolo súdne pojednávanie trikrát odročené.

14. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne v súdom určenej lehote písomne nevyjadril.

15. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa zásad uvedených v ustanovení § 379 CSP bez nariadenia pojednávania, prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a súčasne viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle ustanovení § 380 CSP a nasl. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

16. Súd prvej inštancie dostatočne vyhodnotil skutkové okolnosti a vec aj správne právne posúdil vo vzťahu žalobkyne a žalovaného, preto odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza:

17. Podľa § 324 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstúpovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

Podľa § 334 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že cieľom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery strán sporu, a to v prípadoch, kedy strana podávajúca návrh na takéto rozhodnutie osvedčí naliehavosť potreby takéhoto postupu odrážajúcu nemožnosť vyčkať do konečného rozhodnutia vo veci samej alebo zabezpečenie výkonu takéhoto rozhodnutia. Ide teda o rozhodnutie dočasnej povahy predpokladajúce aspoň osvedčenie danosti práva alebo osvedčenie ohrozenia tohto práva, ktoré však neprejudikuje práva a povinnosti strán sporu, a teda ani nemôže nahrádzať konečné rozhodnutie vo veci samej a poskytnúť stranám definitívnu ochranu.

19. Krajský súd v Prešove uznesením, sp. zn. 13Co/101/2019 z 12. septembra 2019 zmenil uznesenie Okresného súdu Prešov, č. k. 15C/40/2018-8 z 21. septembra 2018 tak, že uložil žalovanému zákaz priblížiť sa k žalobkyňi, ako aj k ich spoločným deťom na vzdialenosť 100 m, s výnimkou účasti na nariadených úkonoch a pojednávaniach súdov, ako aj s výnimkou prípadného povoleného sa stretávania s maloletými deťmi pred orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zároveň pred subjektmi sociálnoprávnej ochrany detí, ktorým Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky udelilo akreditáciu, potvrdil uznesenie v prevyšujúcej časti a nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov konania.

20. Krajský súd v Prešove v odôvodnení tohto uznesenia okrem iného uviedol, že vo veci samej medzi stranami sporu sa vedie konanie pod sp. zn. 8C/45/2018, v ktorom žalobkyňa žiada o vydanie zákazu priblíženia žalovaného k nej a maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 100 metrov. Táto žaloba bola podaná na základe výroku IV. uznesenia, ktorým súd prvej inštancie uložil žalobkyňi povinnosť podať návrh vo veci samej. V danom prípade pre posúdenie okolností pre zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia bolo rozhodujúcim posúdiť to, či dôkazy, ktoré predložil žalovaný sú dostatočné na to, aby bola vylúčená možnosť akéhokoľvek násilia z jeho strany vo vzťahu k subjektom, ktoré požívajú ochranu z nariadeného neodkladného opatrenia. Podľa názoru odvolacieho súdu, táto skutočnosť jednoznačne zo záverov správ, ktoré predložil do spisu žalovaný nevyplýva, nakoľko z týchto správ nie je možné vylúčiť vzhľadom na jeho charakterové vlastnosti určité konanie, ktoré by mohlo byť v rozpore so záujmami subjektov požívajúcich ochranu z nariadeného neodkladného opatrenia. Je nepochybné, že žalovaný má záujem do budúcnosti riešiť svoju situáciu vo vzťahu k stretávaniu sa s maloletými deťmi a prípadnej nevyhnutnej komunikácii s ich matkou, a to súdnou cestou. Z uvedeného

dôvodu je nevyhnutné, aby bola umožnená účasť žalovanému na súdnych pojednávaniach, kde je nevyhnutná jeho konfrontácia s matkou ich maloletých detí, ktorá má rovnako právo sa zúčastniť týchto pojednávaní. Vydané neodkladné opatrenie bráni takémuto konaniu, čo do budúca zamedzuje usporiadaniu vzťahov medzi stranami sporu. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd rozhodol tak, že v takomto prípade, čo sa týka účasti na nariadených súdnych pojednávaniach, či iných úkonoch súdov, ktoré môže byť medzi stranami sporu do budúca nariadené, sa takéto neodkladné opatrenie nevzťahuje. Rovnako z dôvodu zabezpečenia práv otca na stretávanie sa s maloletými deťmi je nevyhnutné, aby bola možnosť zabezpečiť takýto stav, pričom vzhľadom na súčasnú dôkaznú situáciu a tvrdenú situáciu zo strany matky, je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodné, aby v počiatočnom štádiu sa stretávania tieto stretnutia prebiehali pod dozorom akreditovaného subjektu tak, ako to vyplýva aj zo záverov zmeneného neodkladného opatrenia vydaného v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov po sp. zn. 29P/34/2019, kedy by bolo umožnené otcovi stretávať sa s maloletými deťmi v prítomnosti pracovníkov Centra Návrat v Prešove na ulici Svätoplukovej 12, ktoré spolupracuje pri riešení tejto krízovej situácie medzi stranami sporu. Prítomnosť týchto pracovníkov dávalo dostatočnú záruku bezpečnosti a zachovania všetkých práv strán sporu, ako aj ich maloletých detí.

21. Vzhľadom na uvedené a na skutočnosť, že z obsahu spisu nevyplýva, aby po nariadení tohto neodkladného opatrenia odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď návrh žalovaného na zrušenie tohto neodkladného opatrenia zamietol, lebo len jeho ponechaním možno predísť tomu, aby bola poskytnutá právna ochrana iba žalovanému, v dôsledku čoho by žalobkyni mohla vzniknúť vážna ujma.

22. Čo sa týka aspektu dočasnosti nariadeného neodkladného opatrenia, na ktorý poukazuje žalovaný a nepristúpenia žiadneho dôvodu, odvolací súd zdôrazňuje, že dočasnosť nariadeného neodkladného opatrenia je limitovaná zánikom dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. V danej veci však aj napriek uplynutiu dlhšieho času od nariadenia neodkladného opatrenia, dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené nepominuli, keďže nevhodné správanie sa žalovaného voči žalobkyni a ich spoločným deťom pretrváva.

23. Pokiaľ mal žalovaný za to, že obmedzenie styku s deťmi súdom pre jeho charakterové vlastnosti nemožno považovať za ústavne a zákonne konformné, tak odvolací súd sa s takýmto názorom žalovaného nestotožňuje, keďže podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a podľa vyššie citovaného ustanovenia § 325 ods. 2 písm. h) CSP možno strane uložiť, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená. Popritom tieto ani žiadne iné ústavné a zákonné ustanovenia nevyklúčujú obmedzenie styku rodiča s dieťaťom len preto, že dôvodom takéhoto obmedzenia sú charakterové vlastnosti rodiča.

24. Odvolací súd nesúhlasí ani s tvrdením žalovaného, že nebolo preukázané, že by z jeho strany dochádzalo k akémukoľvek konaniu, ktoré by malo vyvolávať obavy opodstatňujúce neodkladnú úpravu pomerov, keďže z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že komunikáciu žalovaného so žalobkyňou a s ich maloletými deťmi nielenže nemožno považovať za štandardnú, ale ani za takú, ktorá by nevzbudzovala obavy o život a zdravie žalobkyne a pochybnosti ohľadom záujmu žalovaného o maloleté deti. Ak žalovaný tvrdí, že používanie expresívnejších výrazov voči žalobkyni eliminuje, tak odvolací súd konštatuje, že eliminácia tohto konania takisto preukázaná nebola.

25. Aj keď odvolací súd akceptuje názor žalovaného, že akákoľvek miera prípadnej nevhodnosti vyjadrení otca voči matke nemôže byť dôvodom pre zákaz styku s ich spoločnými deťmi, súčasne podotýka, že v danej veci nebola dôvodom pre zákaz styku s maloletými deťmi len nevhodnosť vyjadrení žalovaného voči žalobkyni, ale aj nevhodnosť komunikácie a správania sa voči ich maloletým deťom.

26. K argumentácii žalovaného opierajúcej sa o rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky odvolací súd dodáva, že to je práve žalovaný, ktorý neupúšťa od svojich egoistických záujmov a ktorý svojím správaním traumatizuje maloleté deti. Rovnako je to žalovaný, ktorý aj napriek vytvoreným možnostiam preukázateľne nemá záujem o kontakt s maloletými deťmi a už vôbec sa nesnaží o stretávanie sa s maloletými deťmi nad rámec stretnutí určených súdom.

27. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že žalovaný dôvodnosť svojho návrhu na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia dostatočným spôsobom neosvedčil.

28. Keďže žalovaný neuviedol vo svojom odvolaní žiadnu takú relevantnú okolnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého uznesenia, odvolací súd ho v súlade s ust. § 387 ods. 1, ods. 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 odsek 2 a ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní úspech nemal a nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobkyni v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto odvolací súd nárok na ich náhradu sporovým stranám nepriznal.

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).